

extra

Huisartsen als klankbord

Nieuwe lasertherapie spataderen

MCL Harlingen waardevol
voor regio

'Zorg in goede samenwerking'

extra

Blik naar buiten

in dit nummer:

Toegangstijden MRI
uitgebreid 3

Lasertherapie aanwinst bij
behandeling spataderen 4

MCL neemt huisartsen
serieus 7

Het MCL behoort tot de beste ziekenhuizen van Nederland. Dat vinden wij niet alleen zelf, maar dat blijkt ook uit diverse onderzoeken, bijvoorbeeld van het Algemeen Dagblad, de Consumentengids en, recent nog, van Prismant. Patiënten zijn bij ons in goede handen. Onze specialisten en verpleegkundigen verstaan hun vak en leveren de best mogelijke zorg.

De mooie resultaten zijn niet alleen onze verdienste. We bevinden ons namelijk niet op een eiland. Onze zorg kan niet bestaan zonder die van anderen. Alleen in goede samenwerking met bijvoorbeeld huisartsen, verloskundigen of andere zorginstellingen kunnen we patiënten de zorg bieden waar zij recht op hebben.

Met dit nieuwe relatieblad 'Extra' willen we onze externe gerichtheid nog eens onderstrepen. In pakkende interviews, nieuwsberichten en foto's laten wij u zien wat ons beweegt, wat wij doen én wat wij u te bieden hebben. Wij hopen dat u het blad met veel genoegen zult lezen en zien uw reactie graag tegemoet.

Wander Blaauw
Voorzitter Directie MCL

Edith Edens-Schipper
Voorzitter Bestuur Medische Staf MCL

en verder:

Kort nieuws 5

MCL Harlingen

waardevol voor regio 6

Route 82: de SPAC 7

EXTRA is een uitgave van het MCL voor verwijzers, beleidsmakers, zorgprofessionals en andere geïnteresseerden. Verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 1.000 exemplaren.

Jaargang 1 - nummer 1 - juli 2007

Redactie: afdeling Voorlichting en Communicatie Tekst en vormgeving: Groot Haar + Orth, Leeuwarden
Druk: Telenga Drukkerij BV, Franeker

Redactie-adres:
afdeling Voorlichting en Communicatie - Postbus 888 - 8901 BR Leeuwarden Tel. (058) 286 7352 redactie@znb.nl
www.mcl.nl

Om de wachttijd voor een MRI-scan te verkorten, heeft de afdeling Radiologie sinds februari de toegangstijden uitgebreid. Naast de reguliere werkdagen kunnen poliklinische patiënten nu ook terecht op zaterdag of een doordeweekse avond (meestal woensdag). Maar de aanvragen blijven groeien, dus de investering in een derde MRI-apparaat wordt onderzocht.

Toegangstijden MRI uitgebreid

De afdeling Radiologie is een belangrijke schakel in het traject dat veel patiënten afleggen. 'Artsen maken steeds vaker gebruik van beeld', zegt radioloog Johan Dol. 'Niet alleen om een diagnose te stellen, maar ook om die te kunnen bevestigen of om volgende stappen te kunnen bepalen. Zolang de foto's of scans nog niet gemaakt en geanalyseerd zijn, ligt het proces stil. Het is dus zaak dat patiënten zo snel mogelijk bij ons terecht kunnen voor een röntgenfoto, echo, CT-scan of MRI-scan.'

Volumestijging Het maken van een MRI-scan neemt veel tijd in beslag, variërend van twintig minuten tot een uur. Jaarlijks worden circa 7000 MRI-scans in het MCL gemaakt. Maandelijks zijn dat ongeveer 600. Door de uitbreiding van de toegangstijden komen daar dit jaar zo'n 150 extra scans per maand bij. Maar of dat de wachttijd blijvend verkort?

'We zagen de wachttijd begin dit jaar van ruim zeven weken dalen naar ruim drie weken. Een zeer positieve ontwikkeling dus. Maar... het aantal patiënten blijft groeien, dus inmiddels kruipt de wachttijd toch weer op. Nu schommelt het rond de vijf weken, terwijl drie weken of minder onze doelstelling is.'

De radiologen verklaren de toenemende vraag naar MRI-scans doordat het MCL een groeiend ziekenhuis is. 'Bovendien halen we steeds meer informatie uit een MRI-scan, waardoor het vaker zinvol is om zo'n scan te laten maken', benadrukt Dol. 'Vroeger ging het vooral om hersenen en ruggen, nu onderzoeken we bijvoorbeeld ook buikorganen en borsten via de MRI. En dat zijn juist de complexere en tijdconsumerende gevallen. In die zin stijgt het volume dus dubbelop.'

Succesvolle informatieavond voor huisartsassistenten

Niet alleen de huisarts, maar ook de assistenten van de huisarts spelen een belangrijke rol in de eerstelijnszorg. Voor MCL reden om scholings- en informatieavonden te organiseren voor de Friese huisartsassistenten. In maart stond het thema 'Mammacare op de mammapoli en radiologie' op het programma. Een succes, zo bleek uit de evaluatie. De assistenten gaven onder meer aan dat ze het prettig vinden te weten waar patiënten terecht komen en hoe het werkt. Zo kunnen ze betere voorlichting geven. In het najaar worden Friese huisartsassistenten weer uitgenodigd voor een interessante cursusavond.

Perspectief Door een flinke efficiencyslag wist Radiologie de wachttijd in 2006 te beperken, maar Dol vertelt dat de afdeling begin 2007 weer terug was bij af. 'De verruiming van toegangstijden biedt voorlopig perspectief, maar ook daar zitten grenzen aan. Dus op den duur is een derde MRI-apparaat de investering zeker waard. Het levert niet alleen betere patiëntenzorg op, maar ook kostenbesparing. Hoe sneller een MRI wordt gemaakt, hoe gunstiger dat is voor de doorstroming van patiënten.'

Lasertherapie aanwinst bij behandeling spataderen

Spataderen zijn niet bepaald levensbedreigend, maar jaarlijks kampen meer dan een miljoen Nederlanders met vervelende pijnklachten en vermoeide benen. Voor het MCL voldoende reden om de behandeling van varices verder te ontwikkelen. Uniek in Friesland is de endoveneuze lasertherapie; een jonge techniek die sinds anderhalf jaar in het Leeuwarder ziekenhuis wordt toegepast.

Kort cv dr. A.W.F. (Floris) Vos

Opgeleid in:

- VU Medisch Centrum, Amsterdam
- Kennemer Gasthuis, Haarlem
- Chicago Medical Center, University of Illinois at Chicago

Gepromoveerd op:

Endovasculaire technieken

Functie:

Vaatchirurg

Specialisatie:

Halsslagaderchirurgie,
endovasculaire chirurgie

Gemiddeld vijftien keer per week behandelen de vaatchirurgen van het MCL grote spataderen met lasertherapie. De ervaringen zijn zeer positief. 'De operatie is veel lichter dan het traditionele strippen van de ader', stelt de nieuwe, deels in Amerika opgeleide vaatchirurg Floris Vos, die het team sinds februari dit jaar versterkt. 'Daarbij wordt immers de lies geopend en krijgen patiënten een ruggenprik of gehele narcose. Bij lasertherapie voldoet plaatselijke verdoving. Dat betekent een lagere belasting voor de patiënt. Bovendien is laseren minder pijnlijk en gaat het herstel twee keer zo snel.'

Goed vaatlab Techniekbeheersing is essentieel bij lasertherapie. Via een prikgaatje bij de knie wordt een glasvezeldraad in het bloedvat gebracht, waarna de ader met de laser wordt dichtgeschroeid. Om de ader goed in beeld te brengen voor de chirurg, wordt een echo gemaakt. 'Dat is een vak apart, om zo'n ader mooi in beeld te krijgen. Daar moet je echt gevoel voor hebben. Ik heb gemerkt dat het MCL goede vaatlaboranten heeft. En dat is heel belangrijk bij lasertherapie, omdat het zo'n precisiewerkje is. In bijvoorbeeld Amerika was de

ondersteuning hooguit acceptabel. Ik ervaar de zeer gemotiveerde vaatlaboranten en operatieassistenten hier absoluut als een winstpunt.'

Net als de lasertherapie zelf moet ook de patiëntselectie zorgvuldig gebeuren. 'Want op dit moment kunnen we alleen rechte varices laseren', vertelt Vos. 'Als de ader te kronkelig door het been loopt, moeten we toch een traditionele methode toepassen. Maar het vak is enorm in ontwikkeling, dus de toekomst biedt perspectief. Voorlopig zijn we prima in staat om met de bestaande technieken maatwerk te bieden. Prettig voor de patiënt is dat wij in een speciaal Behandelteam Spataderen vaatchirurgie en dermatologie koppelen. Waar nodig kijken beide specialisten naar de patiënt. Dat werkt efficiënt en schept duidelijkheid voor de patiënt.'

Behandelingen Naast lasertherapie biedt het MCL voor spataderen vijf behandelmethoden: compressietherapie (zwachtels of kousen), sclerotherapie (wegspuiten), flebectomie (weghalen met 'haaknaald' via sneetje in het been), cryo behandeling (bevriezen) of strippen (operatief verwijderen via lies). Afhankelijk van de aard van de klachten wordt één van de zes behandelingen of een combinatie daarvan gekozen. Denk bijvoorbeeld aan het laseren van een grote spatader en het wegspuiten van een aantal kleinere. De patiënt kan op dezelfde poli terecht voor de nazorg: het laten aanmeten van een elastische kous.

Vos, sinds twee jaar vaatchirurg, voelt zich in het MCL op zijn plek. 'Het is interessant dat de variceschirurgie hier zo goed voor elkaar is. De behandeling van spataderen kan makkelijk ondersneeuwen omdat de klachten in vergelijking met allerlei andere aandoeningen niet zo ernstig lijken. Maar feit is wel dat er enorm veel mensen zijn die dagelijks last hebben van dit probleem en graag goed geholpen willen worden. En dat kan bij ons.'

kort nieuws

- Urologie en KNO zijn gestart met een avondspreekuur voor mensen die overdag de polikliniek niet kunnen bezoeken. In de toekomst volgen ook andere poli's.
- De polikliniek oogheelkunde van het MCL in Leeuwarden en Harlingen behoort tot de 'best practices' in Nederland. Uit onderzoek van Prismant komt naar voren dat de poli vooral goed scoort op het verstrekken van informatie en de bejegening en behandeling van patiënten.
- Het MCL start samen met ziekenhuis De Tjongerschans een tweede dialysecentrum in Heerenveen. De bouw is al begonnen en naar verwachting is Súdthage in oktober klaar.
- De uitslagen van bacterieel bloedonderzoek in het MCL zijn sinds april veel sneller bekend. De tijdswinst bedraagt 24 tot 36 uur, waardoor specialisten sneller en veel gerichter kunnen (be)handelen.
- Het MCL en het UMCG hebben een samenwerkingsovereenkomst opleidingen ondertekend. Onder de naam Auletius Instituut verzorgt het MCL samen met het UMCG de opleiding van 55 arts-assistenten die in opleiding zijn tot medisch specialist. Ook leidt het instituut co-assistenten op tot arts.

Meer weten?

www.mcl-spataderen.nl

MCL Harlingen waardevol voor regio

‘Tot op zekere hoogte is MCL Harlingen vergelijkbaar met een kruidenier. Als iedereen bij de supermarkt in de grote stad koopt, verdwijnt de kleine buurtwinkel. Terwijl consumenten er toch dichtbij huis de belangrijkste spullen kunnen kopen.’ Aan het woord is Edith Edens-Schipper, oogarts en voorzitter van het Bestuur Medische Staf. Net als veel specialisten draait ze wekelijks spreekuren in zowel Leeuwarden als Harlingen.

MCL Harlingen heeft de nodige veranderingen achter de rug. Het sluiten van de verpleegafdeling en de reactiveringsafdeling wekten de indruk dat er weinig zou overblijven van de zorg. Bovendien moest er voor de betreffende medewerkers een nieuwe plek worden gezocht. Een onrustige periode die het Harlinger ziekenhuis onterecht in een minder goed daglicht plaatste. ‘De reacties zijn begrijpelijk’, vindt Edens-Schipper, ‘maar er moesten keuzes worden gemaakt. En MCL Harlingen heeft niet alleen iets verloren; er komt andere zorg voor in de plaats.’

Variëteit De oogarts doelt op de poliklinische afdeling geriatrie die per 1 mei is geopend en het voornemen een spreekuur door reumatologen en plastisch chirurgen te laten draaien. ‘Dan is daar eigenlijk alles wat het MCL Leeuwarden ook te bieden heeft als het gaat om poliklinieken en dagbehandeling. Als je Harlingen vergelijkt met ziekenhuizen van gelijke omvang elders in het land, is de variëteit aan

specialismen opvallend. Niet alle onderzoeken kunnen in Harlingen gedaan worden, maar iedereen zal begrijpen dat investeringen als een duur MRI-apparaat niet uit kunnen in een kleiner streekziekenhuis.’

Kwaliteit Het huidige aanbod en de plannen tot verdere uitbreiding van poliklinieken maken het ziekenhuis waardevol voor de regio. ‘Wij vertrouwen erop dat patiënten en huisartsen blijven kiezen voor MCL Harlingen’, zegt Edens-Schipper. ‘Anders krijg je het kruidenierverhaal. Het ziekenhuis is kleiner, maar het zijn specialisten uit MCL Leeuwarden die ook in Harlingen spreekuren draaien, dus de zorg is van dezelfde kwaliteit. Bovendien zijn de toegangstijden snel. En zorg dichtbij huis is prettig, zeker voor ouderen. Wij doen ons best om binnen de mogelijkheden het aanbod in Harlingen hoog te houden. Wij denken dat verwijzers en zorgconsumenten de kwaliteit zien en waarderen, ook al bieden we niet alles wat de grote ‘supermarkt’ wel heeft.’

‘De variëteit aan specialismen in MCL Harlingen is opvallend’, stelt Edith Edens-Schipper.

SPAC voor spoedopvang hartpatiënten

Twee spreekkamers, onderzoeksruimten, mogelijkheden voor fietsergometrie en echo-onderzoek. Het MCL is in april gestart met een SPAC: Spoed Afdeling Cardiologie. Patiënten die bijvoorbeeld door hun huisarts met spoed naar het ziekenhuis worden doorverwezen met mogelijk cardiale problemen, komen voortaan terecht op de SPAC. Cardiale spoedpatiënten kunnen zo beter en sneller worden onderzocht.

Patiënten met hartklachten zijn er in verschillende categorieën. De patiënten die binnenkomen met gillende sirenes, of die zelfs al worden gereanimeerd, worden op de spoedeisende hulp opgevangen. Bij een circulatiestoornis is er immers geen tijd te verliezen. 'Dat blijft ook zo', zegt cardioloog Rob Breedveld. 'Er zijn twee grote kamers op de SEH voor dit soort patiënten. Aan de andere kant heb je er niet alle mogelijkheden.' In een eerder plan was het idee om alle spoedeisende hartpatiënten op te vangen op één afdeling op de tweede etage, nabij de CCU en de verpleegafdelingen. 'Dat was logistiek niet haalbaar', meent Gretha Schram, teamleider polikliniek cardiologie.

Spoedpoli Patiënten die door de huisarts met spoed worden doorverwezen, kunnen op de SPAC terecht, een echte spoedpoli. 'Ze worden

binnen een week ingepland op de SPAC en als het moet dezelfde dag. De wachttijd was vier tot zes weken, maar het kan op de SPAC in dezelfde week.' Patiënten bij wie iets meer aan de hand lijkt te zijn, kunnen ook in veel gevallen voor kortstondige observatie terecht op het observatorium als onderdeel van de SPAC. 'We hebben er acht bewaakte bedden en patiënten kunnen er aan de monitor. We kunnen er een troponinebepaling doen en soms kan dat een opname voorkomen.'

Extra De SPAC biedt de afdeling cardiologie extra faciliteiten. Het was ook wel nodig. De inmiddels tien jaar oude polikliniek biedt tegenwoordig te weinig ruimte aan de tien cardiologen van het MCL. Breedveld: 'We verwachten rond de tien patiënten per dag te zien op de SPAC.' De SPAC is voorlopig alleen tijdens kantooruren geopend.

Rein Baarsma:
'Het MCL neemt huisartsen serieus'

'Wij zijn een actieve huisartsenclub die graag meedenkt', zegt Rein Baarsma van de Huisartsen Commissie Friesland Noord. De oud-voorzitter heeft recent het stokje overgedragen, maar wil nog wel graag iets kwijt over de relatie met het MCL. 'We merken bij overleggen met directie en specialisten dat ze ons serieus nemen als klankbord. Als huisarts ervaren wij immers in de praktijk hoe het ziekenhuis werkt.'

Baarsma is te spreken over de contacten met het MCL. 'Bij sommige specialismen wringt het wel eens, maar de afgelopen jaren is de communicatie opener geworden. Dat is prettig voor huisartsen én specialisten. De wettelijke ontwikkelingen en veranderingen in de zorgmarkt dwingen ons tot een andere houding. We kunnen elkaar beconcurreren, maar ook samenwerken. Het is goed om te merken dat het MCL de kwaliteit van de gezondheidszorg boven de centen stelt.'

Grenzen 'Maar een kritiekpuntje is er ook. Het MCL is een actieve organisatie die in haar enthousiasme huisartsen soms ook lijkt te passeren. Het ziekenhuis begeeft zich vaker op ons terrein, bijvoorbeeld bij het geven van injecties. Dialoog daarover is belangrijk, want de grens tussen eerste- en tweedelijns zorg moet niet teveel vervagen', vindt Baarsma. 'Maar ik heb alle vertrouwen in een goede afstemming. Het MCL is een grote speler en blijft zich verbeteren. Dat merk je ook aan de PR van het ziekenhuis. Dat heeft een positieve weerslag op het werkplezier van medewerkers en dus indirect ook op de zorg en de patiënten. Mooi om te zien.'

'Als het moet, worden patiënten op dezelfde dag ingepland', zegt cardioloog Rob Breedveld (links).

One-stop-shop voor prestatiesporters

Als sporters een blessure krijgen, is snel ingrijpen wenselijk. Komt de huisarts er niet uit, dan biedt het nieuwe sportspreekuur van het MCL uitkomst. Door de multidisciplinaire aanpak van fysiotherapeuten, chirurgtraumatologen en orthopedisch chirurgen weten patiënten meteen waar ze aan toe zijn. Het MCL speelt met deze service in op het groeiende aantal sporters in ons land. Hoe gezond bewegen ook is, jaarlijks melden zich bijna 600.000 mensen met blessures bij de huisarts. Het sportspreekuur is bedoeld voor sporters die op hoog (recreatief) niveau trainen. Patiënten kunnen niet rechtstreeks naar het ziekenhuis komen. Huisartsen en (sport)fysiotherapeuten verwijzen door als zij er zelf niet uit komen.

Sportspreekuur: elke dinsdag van 9.30 tot 10.30 uur.

Nieuwe specialisten in het MCL

- A Mirjam Apperloo, gyneacologie
- B Denise Perquin, gyneacologie
- C Sietse Koopal, chirurgie
- D Floris Vos, chirurgie
- E Tanja Schuur, klinische geriatrie
- F Peter Koetsier, intensive care
- G Filip Gemmel, nucleaire geneeskunde
- H Nynke Bruins, intensive care

nieuws

Het MCL ligt op koers

Het gaat goed met het MCL. Dat blijkt uit het jaarverslag over 2006 dat in juni is verschenen. Zo nemen wachttijden en doorlooptijden af en geven patiënten aan tevreden te zijn over de ontvangst, de bejegening en de behandeling. Het aantal opleidingsplaatsen voor co-assistenten en arts-assistenten neemt toe.

Ook financieel is 2006 positief afgesloten. Naast een uitgebreid jaardocument, verschijnt er een apart publieksjaarverslag voor relaties. Beide documenten zijn te vinden op www.mcl.nl.

NIAZ-accreditatie voor MCL

De verbetercultuur in het MCL is in mei beloond met de NIAZ-accreditatie. De onafhankelijke certificeringinstantie heeft de meeste kritische afdelingen grondig doorgelicht en was tevreden over de kwaliteit van de zorg. Het MCL is trots, maar niet van plan om achterover te leunen. In 2011 moet het héle ziekenhuis gecertificeerd zijn. 'Hiermee begint het pas', zegt kwaliteitsfunctionaris Jan van der Broek. 'Je stapt met NIAZ op een roltrap en die gaat maar  n kant op: verder omhoog.' Op de negen aandachtspunten die de commissie van het NIAZ aangaf, is al geanticipeerd. Zo wordt bijvoorbeeld een ziekenhuisbrede standaard ontwikkeld voor het omgaan met traumatische gebeurtenissen, ontruiming en bedrijfshulpverlening.

mcl

medisch centrum
leeuwarden

MCL

Henri Dunantweg 2

8934 AD Leeuwarden

Telefoon: 058 - 286 66 66

www.mcl.nl

MCL Harlingen

Zorg- en behandelcentrum

Achlumerdijk 2

8862 AJ Harlingen

Telefoon: 0517 - 499 999

www.mcl.nl/harlingen

MCL online

Behoeftte aan informatie over de verpleegafdelingen van het MCL? Op de website www.mcl.nl is nieuwe informatie toegevoegd, zoals het type afdeling, de gang van zaken, medewerkers, bereikbaarheid en dagindeling. Daarnaast zijn twee aparte sites geopend: www.mcl-spataderen.nl en www.mcl-hartcentrum.nl. Beide zijn bedoeld om patiënten uitvoerig te informeren.